

AQUESTS DIES ESTEM llegint un munt d'articles sobre la situació a Espanya. Els llegim a diaris catalans, espanyols i de la resta del món. Una de les constants d'aquests articles és que miren de contraposar el model de construcció del consens del temps de la Transició al model de la construcció del disseny actual. Hi ha alguna cosa que no m'agrada, que dringa malament en aquesta sobrevaloració del temps immediatament posterior al franquisme, perquè mira de fer creure que hem entrat en un període absolutament diferent de l'anterior, com si el temps actual no fos fill precisament de la Transició. Els encerts de la Transició els trobem en la manera d'assegurar la consolidació de la democràcia a partir de las Leyes Fundamentales del Movimiento, i fins i tot a partir d'unes Corts formades per franquistes. Des d'aquell moment va imposar-se una gran cultura de centre polític, protagonitzada per un parell de generacions d'homes que sabien d'on partien (guiaven el cotxe amb el retrovisor posat) i qui els vigilava (l'exèrcit estava molt atent a qualsevol pas que anés més enllà del que era acceptable). Pel camí va caldre donar solució parcial als problemes nacionals perifèrics i es va haver d'afrontar una molt difícil situació econòmica. L'aliança tàcita dels nacionalistes catalans

LECTURES POLÍTIQUES

▶ ANTONI VIVES

Bipolarització espanyola

— píndoles —

«Mentre els **DIPUTATS** vegin com la seva **CONTINUÏTAT** depèn del líder, les **LLISTES** i, per tant, els parlaments esdevenen terrenys de joc abonats pel '**HOOLIGANISME**' polític»

i bascos amb el centre, fos del color que fos, i el pacte global per assegurar un camí econòmic ortodox van fer possible l'èxit parcial de l'empresa.

Però la tempesta es congruava pels flancs del sistema. En primer lloc, en la sacralització de la proporcionalitat electoral total i absoluta, ben justificable per a un període transitori, però en el cor de la duríssima situació actual. Mentre tots els diputats d'un partit vegin com la seva continuïtat depèn exclusivament de la graciosa decisió del líder

d'aquest, les llistes i, per tant, els parlaments esdevenen terrenys de joc abonats pel *hooliganisme* polític. Només va amunt qui és més ortodox que qualsevol altre. Un sistema majoritari i dissenyat per a circumscripcions electorals més petites, en el qual els diputats es guanyessin el lloc davant dels electors, asseguraria el matís, asseguraria el canvi de bàndol si el líder oblidava els principis; matisaria el joc. Avui Espanya és, en canvi, un ring de boxa, en el qual els pugilistes professionals miren d'agradar

«L'alegria dels **MEMORIALISTES** 'progres' **DISFRESSATS** de brigadistes internacionals i de conspiradors de **TERTÚLIA** contrasta amb la història-porqueria dels **PÍO MOA** & 'friends'»

— píndoles —

qui els mana i no qui els tria. Un altre dia m'hi estendré més.

El poder judicial també té una gran responsabilitat en aquest procés accelerat de bipolarització espanyola. Un poder judicial que no va fer la Transició, inculturat d'«espíritu de cuerpo», disposat bàsicament a fer el joc als seus. Avui, aquest joc pervers d'alguns jutges posats a fer de polítics a l'ombra ha contaminat d'una manera fatal el clima espanyol. La fins ara amagada politització dels jutges ha polititzat fatalment la justícia. Ja ho he dit en altres

ocasions: jo vull triar qui em jutja; vull saber en qui puc confiar i en què.

En el camp de la historiografia oficial, còmplice necessària dels oblitats forçats, hi ha una altra part de responsabilitat. Massa pendent de quedar bé en les fotografies de l'interior on es lloava tant el procés que s'anava vivint, de seguida vam oblidar d'on havíem sortit. No hi ha hagut un procés al franquisme. No hi ha hagut un exercici de recuperació col·lectiva de la memòria. Com és possible que ara, avui, això es faci de premsa i corrent, amb esperit de revenja per part dels uns i de trinxera per part dels altres? L'alegria dels memorialistes *progres* disfressats de brigadistes internacionals i de conspiradors de tertúlia de mitja tarda contrasta amb la història-porqueria dels Pío Moa & *friends*. Molt de soroll per a no res que no sigui desqualificar, insultar, tapar els ulls i les oïdes. Ens cal un coratge nou, fins ara no vist.

Tot plegat és mala política. Mala política filla de la Transició. Avui calen eines intel·lectuals i polítiques noves. Mirar enrera serveix per treure'n lliçons, i prou. La bipolarització actual només servirà per a alguna cosa si sap trobar el desllorigador en la sinceritat i una mirada ferma cap endavant.